

19155

ՊՐԻՆՏԱՐԱՆԻ ԲՈՒՆՈՐ ՑԵՐԿՈՆԵՐԻ ԱՌԱՅԷՔ

Խ. Ս. Հ. ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐԻ 7-ՐԴ
ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ
ԱՆԱՍՆԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԱՄՐԱՊՆԴՄԱՆ ՈՒ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ
ՁԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ИСТОРИКО-ФИЛОСОФИИ
И НАУКИ
СССР

ԳՅՈՒՂԶՐԱՏ

1935

ՑԵՐԵՎԱՆ

328

Խ-11

pu - 11

11.09.2013

19153

C 35-A
Ca954

27 SEP 2006

51899 JAN 20 1970
ИЗДАТЕЛЬСТВО
НАУКА
СССР

Խ. Ս. Հ. ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐԻ 7-Դ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Խ.Ս.Հ.Մ. ՀՈՂԺՈՂԿՈՄ ԸՆԿ. Մ. Ա. ԶԵՐՆՈՎԻ ՑԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՅՅԻՆ ՈՒ ԱՆԱՍՆԱՊԱՀԱԿԱՆ ԽՈՐՀԱՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺՈՂԿՈՄ ԸՆԿ. Մ. Ի. ԿԱՄԱՆՈՎԻԶԻ՝ ԱՆԱՍՆԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԱՄՐԱՊՆԴՄԱՆ ՈՒ ԶՄՐԳԱՑՄԱՆ ԶԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ՝ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐԻ ՇՈՒՐՁԸ

Լսելով ԽՍՀ Միության Հողագործության Ժողովրդական Կոմիսար ընկ. Մ. Ա. Չերնովի և հացահատիկային ու անասնաբուծական խորհրտնտեսությունների Ժողովրդական Կոմիսար ընկեր Մ. Ի. Կալամանովիչի ղեկուցումները՝ «Անասնապահության ամրապնդման ու զարգացման ձեռնարկումների մասին»՝ ԽՍՀ Միության խորհուրդներին 7-րդ համագումարն արձանագործում է, վարկոնկադիվ տնտեսաձևի հաղթանակը և կոլտնտեսությունների ու մասնավորապես խորհրտնտեսությունների կազմակերպչական տնտեսական ամրապնդումն ապահովեցին հացահատիկային պրոդյուկտի հաջող լուծումը և դրանով իսկ բոլոր անհրաժեշտ պայմաններն ստեղծեցին անասնապահության վերելքի ու հզոր զարգացման համար։

Անասնապահությունը, վոր 1930—1933 թվականների ընթացքում մեծ կորուստ կրեց կուլակային տարրերի ֆլատարար աշխատանքից, 1934 թվականին վոսք դրեց վերելքի ուղին: Համաժողովենական միճակագրության նախնական տվյալներով անասունների թիվն առ մեկը հունվարի 1935 թ., համեմատած 1934 թ. հունվարի 1-ի հետ, ավելացել է խոշոր յեղջերավոր անասունների թիվն ամբողջ կուլանտեսային-գյուղացիական հատվածում 21 տոկոսով, իսկ կոյտնտեսություններում 30 տոկոսով, վոչխարների ու այծերի թիվը կուլանտեսային-գյուղացիական հատվածում 11 տոկոսով, իսկ կոյտնտեսություններում 18

տեղոսով, խոզերինը կոլտնտեսային-գյուղացիական հատվածում՝ 118 տեղոսով և կոլտնտեսություններում՝ 27 տեղոսով: Ավելացել է աճեցվող մատղաշների քանակը և բարելավվել է նրանց պահպանումն ինչպես կոլտնտեսություններում ու խորհրտնտեսություններում, այնպես էլ կոլտնտեսականների ու մենատնտեսների մոտ: Անասնապահական խորհրտնտեսություններն ու կոլտնտեսային ապրանքային ֆերմաները դարձան անասնապահության վերելքի, անասունների վերակի բարելավման և ապրանքային արտադրանքի աճման հիմնական բաղադր: Առ 1-ն հունվարի 1935 թ. ստեղծվել է 194.000 կոլտնտեսային ապրանքային ֆերմա, հետևյալ քանակությամբ անասուններով՝ խոշոր յեղջերավոր անասուն 7,4 միլիոն գլուխ, վոչխար՝ 10,2 միլիոն գլուխ, խոզ՝ 3,5 միլիոն գլուխ և 4.700 ձիաբուծական ֆերմա՝ 276.000 ձիով:

Մինչև 1934 թ. հուլիսի 1-ն ստեղծվել է ավելի քան 2000 անասնապահական խորհրտնտեսություն, ընդ վորում բոլոր խորհրտնտեսությունների անասունների ընդհանուր թիվը նույն թվին կազմել է խոշոր յեղջերավոր անասուններին՝ 3,5 միլիոն գլուխ, խոզերին՝ 2,6 միլիոն գլուխ, վոչխարներին՝ ու այծերին՝ 7,8 միլիոն գլուխ:

Բացի խորհրտնտեսությունների ու կոլտնտեսային ֆերմաների ունեցածից, առ 1-ն հուլիսի 1934 թվականի կոլտնտեսականներն անձնապես ունեյին 17,2 միլիոն գլուխ խոշոր յեղջերավոր անասուն, 5,4 միլիոն գլուխ խոզ, 17,5 միլիոն գլուխ վոչխար և այծ, իսկ մենատնտեսներն ունեյին 9,3 միլիոն գլուխ խոշոր յեղջերավոր անասուն, 2,7 միլիոն գլուխ խոզ, 10,5 միլիոն գլուխ վոչխար և այծ:

Անասնապահական խորհրտնտեսությունները և մանավանդ կոլտնտեսային ապրանքային ֆերմաները, կատարելով իրենց պարտավորությունները պետության հանդեպ, միաժամանակ հրակայական ոգնություն են ցույց տալիս կոլտնտեսականներին անձնապես ոգտագործելու համար անասուն ձեռք բերելու և անասունների ցեղը բարելավելու գործում, վորի հետևանքով լուրջ հաջողություններ են ձեռք բերվել կոլտնտեսականների կովազրկությունն ու անասնազրկությունը վերացնելու գործում: Վերջին յերկու տարում կոլտնտեսային ապրանքային ֆերմաները կոլտնտեսականներին, անձնապես ոգտագործելու համար, ավին

500.000 հորթ, 2 միլիոնից ավելի խոճկոր և 200.000 գառ: 1933—1934 թվականներին մի միլիոնից ավելի կոլտնտեսական, պետութային ոգնությամբ, կովի ու հորթի տեր դարձան: Յերկրներն ու մարդերի ճնշող մեծամասնությունը լիակատար հնարավորություն ունի արդեն իսկ 1935 թվականին վերացնել կոլտնտեսականների կովազրկությունն ու անասնազրկությունը և շոշափելի չափով ընդարձակել մանր անասնաբուծությունը:

Հազարավոր առաջավոր կոլտնտեսային ապրանքային ֆերմաներ ու խորհրտնտեսություններ կարողացան տալ աշխատանքի հիանալի որինակներ, հասնել բարձր կաթնատվության, համարյա կատարելապես վերջ տալ մատղաշների կորստին, կանոնավոր կերպով կատարեցին արտադրանք հանձնելու իրենց պարտավորությունները պետության հանդեպ և լայն ոգնություն են ցույց տալիս կոլտնտեսականներին՝ անասուններ ձեռք բերելու գործում:

Միևնույն ժամանակ, խորհուրդների համագումարը մատնանշում է, վոր անասնապահությունը մինչև այժմ էլ հանդիսանում է գյուղատնտեսության ամենից ավելի հետամնաց ճյուղը, ընդ վորում առանձնապես անբավարար է ձիաբուծության ու վոչխարաբուծության վիճակը: 1934 թվականին վոչխարների թիվը նույնիսկ ավելի քիչ ավելացավ, քան խոշոր յեղջերավոր անասունների թիվը: Ձիերի թիվը 1934 թվականին դեռ չհասավ կայունացման և, համեմատած 1934 թ. հունվարի 1-ի հետ, 1935 թ. առ 1-ն հունվարի կրճատվել է ամբողջ կոլտնտեսային-գյուղացիական հատվածում 3 տեղոսով, մինչդեռ կոլտնտեսություններում ձիերի թիվը ավելացել է 8,5 տեղոսով: Անասունների մթերատվությունը, մանավանդ կովերի կաթնատվությունը դեռ գտնվում է շատ ցածր մակարդակի վրա: Այդ գործում գոյություն ունեցող մեծ հնարավորությունները մինչև այժմ էլ թույլ են ոգտագործվում:

Գերի արտադրությունը և մանավանդ արտադրային տնտեսությունները գտնվում են անբավարար վիճակում: Կոլտնտեսային-գյուղացիական հատվածում խոտհարքների տարածությունը 1931 թվականի 49,6 միլիոն հեկտարից 1933 թվականին իջավ 39,3 միլիոն հեկտարի և միայն 1934 թվականին (հնձվեց 40,9 միլիոն հեկտար) բեկում ուրվագծվեց խոտհարքների ընդարձակման ասպարիզում: Դաշտագործական խոտացանությունը և մանավանդ աովույտացանությունը չի զարգանում,



61063-67

կերպարանների բերքատվությունը շարունակում է մնալ շատ ցածր մակարդակի վրա: Օշանովի արոտների հնձելի տարածությունը կոլտնտեսային դյուղացիական հատվածում 1931 թվականին 6.150 հազար հեկտարից 1933 թվականին իջավ 4.737 հազար հեկտարի և 1934 թվականին՝ մինչև 4.545 հազար հեկտարի: Անառատությունը և անասնապահության անասնաբուժական ու անասնաբուժական սպասարկումը:

Կուսակցության ու կառավարության առաջադրած խնդիրը՝ մինչև յերկրորդ հնգամյակի վերջերն անասնապահության արտադրանքն ավելացնել յերկու և մեկ քառորդ անգամ, հողային որդաններից, կոլտնտեսություններից, խորհրտնտեսություններից, ամեն մի խորհրդային մասնագետից, զոտոխնայից և անասնաբուժական աշխատողից պահանջում է անձնվեր աշխատանք կատարել անասնապահությունը բարձրացնելու և զարգացնելու ուղղությամբ, հիմք ընդունելով ընկ. ՍՏԱՆԻՆԻ այն ցուցումները, թե անասնապահության գործը պետք է իրենց ձեռքը վերցնեն ամբողջ կուսակցությունը, մեր բոլոր կուսակցական ու անկուսակցական աշխատողները, ի նկատի ունենալով, վոր անասնապահության պրոբլեմն այժմ նույնպիսի առաջնահերթ պրոբլեմ է, ինչպիսին եր յերեկ՝ արդեն հաջողություններ լուծված հացահատիկային պրոբլեմը:

Անասնապահության հետագա վերելքի համար մղվող պայքարում հողային, խորհրտնտեսային ու խորհրդային կազմակերպությունների աշխատանքի կենտրոնական առանցքը պետք է կազմի անասնապահական կոլտնտեսային ապրանքային ֆերմաների ծավալումն ու ամրապնդումը և անասնապահական խորհրտնտեսությունների ամրապնդումը:

1934 թվականին ձեռք բերված հաջողությունների հիման վրա, 1935 թվականը պետք է դառնա անասունների քանակի ավելի ուժեղ աճման, նրանց վորակի բարելավման և արտադրանքի ավելացման տարի: Անասնապահության զարգացման 1935 թ. պետական պլանը, վոր մտցրել է կառավարությունը, պետք է բացառիկ դեր խաղա՝ մոբիլիզացիայի յենթարկելու մասնաճյուղին անասնապահական պրոբլեմը լուծելու համար, նույն չափով, ինչ չափով վոր ցանքի կամայանիան իր դերը խաղաց հացահատիկային պրոբլեմը լուծելու գործում:

Համադրումարը հավանություն է տալիս անասնապահության զարգացման 1935 թ. պետական այն պլանին, վորը սահմանել է

կառավարությունը, և գտնում է, վոր յուրաքանչյուր դյուղխորհրդի յուրաքանչյուր խորհրտնտեսություն ու կոլտնտեսություն, յուրաքանչյուր կոլտնտեսականի և աշխատավոր մենատնտեսի պատվի ու պարտականության հարցն է՝ լրիվ կատարել այդ պլանը:

ԽՍՀ Միության խորհուրդների 7-րդ համագումարը հետևելով հերթական խնդիրներն է դնում ԽՍՀՄ Հողօգտագործատի, Խորհրտնտեսությունների ու խորհրդային մյուս որդանների առջև, ինչպես և խորհրտնտեսությունների ու կոլտնտեսությունների առջև:

1. Անասնաբուժական խորհրտնտեսությունները պետք է դառնան ցեղական անասունների բարելավված տեսակների բուծարաններ, ընդարձակեն ապրանքային մթերքների արտադրությունը, ծավալելով կոլտնտեսային ապրանքային ֆերմաներին և կոլտնտեսականներին ոգնություն ցույց տալու աշխատանքը, վաճառելով նրանց հասունացած անասուններ ու մատղաշներ և մասնավոր ցեղական արտադրողներ:

Առաջարկել ԽՍՀ Միության հացահատիկային ու անասնապահական խորհրտնտեսություններին, հողագործության և սննդարդյունաբերության ժողովրդական կոմիտեներին, վորպեսզի խորհրտնտեսությունների աշխատանքի կարևորագույն գործնական խնդիր ընդունեն նրանց լիակատար մաքրումը տարափոխիկ հիվանդություններից, զգալի չափով բարելավեն անասունների խնամքը և ճիշտ կազմակերպեն նրանց կերակրումն ու դերացումը:

Խորհրտնտեսությունները կարելի յե որինակելի հասույթներ ձեռնարկություններ դարձնել միմիայն այն դեպքում, յերբ արմատացվի իսկական տնտնաշվարկը և վճարար պայքար մղվի անտնտեսավորության ու նպաստընկալակն տրամադրությունների դեմ: Քարտային սխտեմի վերացումը և այն հանգամանքը, վոր խորհրտնտեսությունների անասունների համար այլևս պետական գներով կեր չի մատակարարվում, վերջ է տալիս այդ տրամադրություններին և խորհրտնտեսությունների զիրեկտորներին պարտավորեցնում է բոլորիկորեն ձեռնամուխ լինել յուրաքանչյուր խորհրտնտեսության մեջ ստեղծելու կերի ու պահանջմթերքի սեփական բազա: Անասնապահական բոլոր խորհրտնտեսություններում և ձիարուժական խորհրտնտեսություններում 1935 թվականին պետք է մտցվի կերարույսների ցանքաշրջանառություն և ընդարձակվեն կերարույսների, հացահատիկային ու լոբիանման

մշակութիւնների, խոտերի, սիլոսային մշակութիւնների ու կարտոֆիլի ցանքերն այնպիսի հաշվով, վոր յուրաքանչյուր խորհրդանոսութիւն լրիւ պահովի իր անասուններին սեփական կերով:

Յուրաքանչյուր խորհրդանոսութիւն միջ և նրա ամեն մի ֆերմայում պետք է ամենախիստ վերահսկողութիւն սահմանվի կերի, հացի և այլ մթերքների ու նյութերի ծախսման վրա, և ամենակատարի պայքար մղվի կերամթերքի վատման, գործութիւնն ու փչացման դեմ:

Հանձնարարել խորհրդանոսութիւն հաստատուն տուջադրանք սահմանել տրեսներում ու խորհրդանոսութիւններում յուրաքանչյուր մայր խողից ստացվելիք մայրն արտադրանքի նկատմամբ:

2. Անասնապահութիւն վերելքի ու զարգացման գործում վճռական դեր են խաղում կոլտնտեսային ապրանքային ֆերմաները: Արդեն իսկ 1935 թվականին Հայտք և մնա վոչ մի կոլտնտեսութիւն՝ առանց անասնապահական ապրանքային ֆերմայի:

Պետք է վճռական հակահարված տալ ապրանքային ֆերմաների հոտերը վատնելու փորձերին՝ վորակելով այն վորպես զասակարգային թշնամու հակակոլտնտեսային յետլիթներ:

Ապրանքային անասնապահական ֆերման հանդիսանում է կոլտնտեսութիւն հանրային տնտեսութիւն կարեորագույն ճակատամասերից մեկը, ամենակարեորագույն գործիքներից մեկը՝ կոլտնտեսութիւն հարստութիւնն ավելացնելու և կոլտնտեսականների ունեւորութիւնն ապահովելու համար:

Կոլտնտեսութիւնների անասնապահական ապրանքային ֆերմաների հիմնական խնդիրներն են՝ ավելացնել անասնապահութիւն ապրանքային մթերքների արտադրութիւնը և ոգնութիւն ցույց տալ կովաղուրի կոլտնտեսականներին՝ ձեռք բերելու կովեր ու մանր անասուններ, անպայման աճեցնելով իրենց ֆերմաների հոտերը, բարձրացնելով անասունների ցեղականութիւնն ու մթերատվութիւնը:

Արեւելյան ու լեռնային շրջաններում, ուր ներկա ժամանակաշրջանում կոլեկտիվացման հիմնական ձեւը հանդիսանում են հողդատապործական ընկերութիւնները, պետք է ստեղծվեն անասնապահական ընկերութիւններ՝ միատեղ խոտհոնձն ու անասունների արածումը կազմակերպող անասնաբուծութիւն մթերքները

վերամշակող և վաճառահանող, ցեղական արտադրողներ ձեռք բերող ընկերութիւններ:

Կոլտնտեսութիւններն իրենց առջև դրված խնդիրներն իրագործելու համար, պետք է վճարար բարձրացնեն իրենց անասնապահական ֆերմաների աշխատանքի վորակը: Խորհուրդները, նրանց գործադիր կոմիտեները, հողային օրգանները և կոլտնտեսութիւնների վարչութիւնները պետք է ձգտեն արմատացնել ֆերմաների պրակտիկայում անասնապահական բարձր տեխնիկան, պետք է ձգտեն, վոր պահպանվեն անասնաբուժական ու անասնաբուժական կանոնները, վոր անասնապահական բրիգադների համար ընտրվեն սոցիալիստական հողագործութիւն շինարարութիւնն ամենից ավելի նվիրված կոլտնտեսականներ ու կոլտնտեսակներ, ձեռնարկումներ գործադրեն բարձրացնելու անասնապահական կադրերի վորակը և բոլոր ֆերմաներում առանց բացառութիւն արմատացնելու աշխատանքի հատակ կազմակերպումը գործավարձի հիման վրա, և լայն գործադրեն անասնապահ կոլտնտեսականների պարզեւտրումը բնամթերքով՝ մատաղաշներով, աշխատանքի լավ օրինակների համար:

Առանձնապէս կարևոր նշանակութիւն տալով այն հանգամանքին, վոր 1935 թվականին արտելներէ հանրայնացված հոտերից կազմակերպվելու յե առնվազն 70.000 նոր ֆերմա՝ կոլտնտեսականների ու մենատնտեսների մատաղաշները կոնտրակտացիայի յենթարկելու միջոցով՝ համապումարը պարտավորեցնում է արտելների վարչութիւններին և տեղական խորհրդային կազմակերպութիւններին լայն ծավալել տեղական շինանյութերի պատրաստումը, անասնապահական զանազան մանր ինվենտարի ու սարքավորման արտադրումը տեղական արդյունաբերութիւն գծով, և կազմակերպել կոլտնտեսութիւններին համար տեխնիկական ոգնութիւն՝ կառուցման նախաքննում և տեխնիկական հրահանգչութիւն, իսկ Անտառօրկոմատին և Յենտրոտյուզին պարտավորեցնում է ծավալել անտառանյութերի պահեստների ցանցը՝ կոլտնտեսութիւններին անտառային շինանյութեր վաճառելու համար:

3. Նկատի ունենալով, վոր մեղվաբուծութիւնը հսկայական դեր է խաղում վոչ միայն վորպէս գյուղատնտեսութիւն բարձր յեկամտարեր ճյուղ, այլև միեւնոյն ժամանակ կարեորագույն միջոց է հանդիսանում սերմերի ու կերաբույսերի, մասնավորապէս

առվույտի բերքատվութիւնը բարձրացնելու համար, խորհուրդներէ համադրւած արտադրելու և խճճութիւնը հարկաւորելու և խորհրդատուութիւններէ կոնկրետ ձեռնարկումներ մշակել խորհուրդներէ մօտ տնտեսութեան այդ ճյուղը զարգացնելու, մեղմաբար ծական ինքնատար արտադրելու ու հայթայթելու և մեղմաբար ճյուղի կադրերը պատրաստելու համար:

4. Անասնաբուժական կոլտնտեսային ապրանքային ֆերմաներն են ալիւի ընդարձակելու և դրանք կազմակերպչորեն ու տնտեսապէս ամրապնդելու հետ մեկտեղ բոլոր տեղական խորհուրդները, գործադիր կոմիտեները, հողային օրգաններն ու կոլտնտեսութիւններէ վարչութիւնները պետք է աշխատանք ծափալեն կոլտնտեսականների տնտեսութիւններում կովադրելութիւնն ու անասնազրկութիւնը վերացնելու ուղղութիւնով:

Սոսկւայի, Լենինգրադի, Արեւմտյան, Կալինինի, Իվանովի, Սվերդլովի, Չելյաբինսկի ու Ուսկի մարզերը, Կիրովի, Հյուսիսային, Գորկու, Կրասնոյարսկու, Արեւմտյան Սիբիրի, Արեւելյան Սիբիրի ու Ստաւրոպոլի յերկրները, Անդրկովկասյան հանրապետութիւնները, Բելոռուսիայի ՍՆՀ-ն, Բաշկիրայի ինքնավար ՍՆՀ-ն, Թաթարստանի ինքնավար ՍՆՀ-ն արդեն իսկ 1935 թվականին պետք է կատարելապէս վերացնեն կոլտնտեսականների կովադրելութիւնը: Մնացած մարզերում, յերկրներում ու հանրապետութիւններում կովադրելութիւնը պետք է վերացվի 1936 թվականին: Մինչև հնգամյակի վերջերը չպետք է մնա վոչ մի կոլտնտեսական, վոր կով ու մանր անասուն չունենա անձնապէս օգտագործելու համար:

5. Գտնելով, վոր անասնաբուժութեան զարգացման 1935 թվականի համար սահմանված պետական պլանի կատարումը հզոր մղում կտա նրա հետագա վերելքին՝ խորհուրդների համագործակցութեամբ առանձնապէս շեշտում է կառավարութեան սահմանած այն առաջադրանքի կատարման հսկայական նշանակութիւնը, վորի համաձայն խորհրդատեսութիւնները, կոլտնտեսային ապրանքային ֆերմաները, կոլտնտեսականներն ու մենատնտեսները պետք է աճեցնեն 11,4 միլիոն գլուխ հորթ, 14,8 միլիոն գլուխ խոզեր, 16,6 միլիոն գլուխ գաւ ու ուլ և 2 միլիոն գլուխ մրտուկ:

Մտադար անասուններ մեծացնելու պլանը կատարելիս, պետք է հատուկ ուշադրութիւն նվիրել անասնապահութեան հետ մնա-

ցող ճյուղերին՝ վոչխարաբուծութեանն ու ձիաբուծութեանը: Վոչխարաբուծութեանն առանձնապէս նպաստավոր պայմանների մեջ դնելու համար: խճճութեան կառավարութիւնը պետք է արտոնութիւններ տա վոչխարաբուծական տնտեսութիւններին և առաջին հերթին արտոնութիւնների տա զարգացնելու նրաբուրդ վոչխարաբուծութեանն ու կոպիտ բուրդ ունեցող վոչխարների մեծիւսացումը, բուրդ հանձնելու նորմաները՝ 1934 թ: գործող նորմաների հետ համեմատած նվազեցնելու ուղղութիւնով:

1935 թվականը պետք է բնական տարի դառնա ձիաբուծութեան զարգացման, լծկան յեղների աճեցման ասպարիզում իսկ Արեւելյան շրջաններում՝ ուղտաբուծութեան, ջորաբուծութեան, իշաբուծութեան և ծալաղույն Հյուսիսում՝ լեղջերաբուծութեան համար: Ձիաբուծութիւնը, վոր վերջին տարիներս, ձիու հետ անփութ վարվելու պատճառով, առանձնապէս մեծ կորուստ է կրել, հատուկ հողատարութիւն է պահանջում: Բոլոր կոլտնտեսականները, մենատնտեսները—ապագա կոլտնտեսականները պետք է հիշեն, վոր գյուղատնտեսութեան նույնիսկ ամենալայն մեքենայացման դեպքում, ձին ու լծկան յեղը հսկայական դեր են խաղում ու խաղալու յին, վորպէս քաջող ուժ, վոր անհրաժեշտ լրացում է մեքենայի համար:

Ձիերի աճեցումն ուժեղացնելու նպատակով, շրջագործկոմները և քաղխորհուրդներն իրենց արամադրութեան տակ զամբիկ ունեցող բոլոր կոլտնտեսութիւններին, խորհրդատեսութիւններին, ինչպէս և բոլոր տնտեսական, կոոպերատիվ ու հասարակական կազմակերպութիւնների համար պետք է սահմանեն մարուկ աճեցնելու պլան:

Հատուկ ուշադրութիւն պետք է նվիրել ձիաբուծարանների աշխատանքի բարելավմանը: Ընդունել, վոր ձիաբուծարանները հանդիսանում են համակցված անասնաբուժական տնտեսութիւններ, վորոնց հիմնական խնդիրն է՝ բարձրորակ ձիա արտադրելով և անասնապահութեան մյուս ոժանդակ ճյուղերը զարգացնելով հանդերձ, նաև զարգացնել զաշտագործութիւնը՝ ձիաբուծարանների հատիկակերի ու հացի կարիքները բավարարելու համար:

խորհուրդները, գործադիր կոմիտեները և կոլտնտեսութիւնները վարչութիւնները պետք է ամեն կերպ սպնդութիւն ցույց տան կոլտնտեսականներին՝ թոչուններ ու ճագարներ՝ ձեռք բերելու գործում:

Շրջանային գործադիր կոմիտեները և դուռնական խորհուրդները պարտավոր են խիստ վերահսկողություն սահմանել, վոր խորհանդեսություններում, կոոպերատիվ տնտեսություններում, բանաստեղծարարման բաժիններում, կոլտնտեսություններում և կոլտնտեսականների ու մենատնտեսների տնտեսություններում կատարվին ամեն տեսակի մատղաշ անասունների ճանցման առաջադրանքները՝ մորելիզացիայի յենթարկելով այդ պլանի շուրջը կոլտնտեսականների, մենատնտեսների և խորհանդեսային բանվորների ամբողջ մասնաշրջանում և միջոցներ ձեռք առնել, վոր կատարելապես վերջ տրվի մատղաշների մորթելուն և նրանք պահպանվեն հոտորվելուց:

Ե. Հոտերի բարելավումը և անասունների մթերատվության բարձրացումը կարեորապես պայման է ամբողջ անասնապահության վերելքի համար:

Համապատասխանաբար խորհրդային ու հողային որգանների ու կոլտնտեսությունների առջև խնդիր է դնում առաջիկա 2—3 տարում կլինապատկել կովերի կաթնատվությունը կոլտնտեսային ֆերմաներում, զգալի չափով ավելացնել մսի ու բրդի արտադրանքը և զրանով իսկ ավելացնել ամբողջ անասնապահության յեկամատակարարությունը:

Խորհուրդների համագումարը հանձնարարում է Հոգեօրհամատին և Խորհանդեսօրհամատին՝ բոլոր անհրաժեշտ ձեռնարկումները գործադրել՝ առաջիկա տարիներում վոչ-ցեղական անասունները ցեղականով ու տեղական մթերատու անասուններով փոխարինելու համար: Առաջարկել ԽՍՀՄ-ի Հողագործության Ժողովրդական Կոմիտեի և Խորհանդեսօրհամատին՝ արդեն իսկ 1935 թվականին կադմակերպել 6 միլիոն գլուխ վոչխարի, 5 միլիոն գլուխ կովի և մեկ ու կես միլիոն խոզի մետիսացումն այնպիսի հաշվով, վոր մինչև յերկրորդ հնդեմակի վերջերը մետիսացումը լրիվ ընդգրկել կոլտնտեսային ապրանքային ֆերմաների ու խորհանդեսությունների բոլոր մայր անասուններին, և զգալի չափով ընդարձակվել կոլտնտեսականների ու մենատնտեսների անասունների մետիսացումը:

Դաշնակից ու ինքնավար հանրապետությունների կառավարություններին, յերկրային, մարզային ու շրջանային գործադիր կոմիտեներին հանձնարարվում է հատուկ հսկողության տակ վերցնել կոլտնտեսային ցեղական անասնապահական ֆերմաների, ցեղական անասնապահական խորհանդեսությունների ու պետական

ցեղական անասնաբուծարանների աշխատանքը և միջոցներ ձեռք առնել, վոր 1935 թվականին վոչ միայն ընդարձակվի աշխարհի ֆերմաների ցանցը՝ այլ և լրջորեն բարելավվի նրանց աշխատանքը:

Դ. Անասնապահության զարգացման հիմնական պայմանն է կերի հաստատուն բազայի ստեղծումը: Դաշնակից ու ինքնավար հանրապետությունների ժողովրդներին, յերկրային ու մարզային գործկոմները պարտավոր են 1935 թվականին վերջ տալ կերի բազայի հետ մնալուն և հատուկ հսկողության տակ վերցնել կերի արտադրության պահպանման ու ծախսման գործը:

Մարգագետիններն ու արոտավայրերը բարելավելու նպատակով, համագումարն անհրաժեշտ է համարում.

ա) մարգագետիններն ու արոտավայրերը բարելավելու աշխատանքը, խոտհնձի ու սիլոսացման աշխատանքը մտցնել ՄՏԿ-ների ու կոլտնտեսությունների արտադրական պլանների մեջ.

բ) սկսած 1935 թվականից՝ արոտավայրերն ու խոտհնձի հողամասերն ամրացնել կոլտնտեսություններին և մենատնտեսների խմբերին:

գ) պարտավորեցնել շրջանային գործադիր կոմիտեներին՝ արոտավայրերն ու մարգագետնային հողամասերն ոգտագործող բոլոր տնտեսությունների համար սահմանել այդ հողամասերը խնամելու և բարելավելու պարտադիր կանոններ:

դ) առաջարկել ԽՍՀՄ-ի կառավարությունը՝ դուռնատնտեսության վարկային պլանում կոլտնտեսությունների համար հախատեսել հատուկ յերկարատև վարկեր՝ մեխիորացիայի ու ջրամատակարարման տեխնապարզ ձեռնարկումներ գործադրելու, մարգագետնա-արոտավայրային խոտերի սերմացուն գնելու, հանքային պարարտանյութեր, մարգագետին մշակող ու մեխիորատիվ ինվենտար և մեքենաներ գնելու համար, ընդմին պարտավորեցնելով արդյունաբերությունը՝ ծավալել զրանց արտադրությունը:

ե) հանձնարարել Մանդարդյունաբերության Ժողովրդական արադայնել ու ընդարձակել արդյունաբերության այն մնացորդների վերամշակումը, վորոնք մեծարժեք կեր են հանդիսանում անասնապահության համար (չոր քուսպի, պատուկայի և ողու տակուցքի արտադրությունը, ձկան ու սպանդանոցների մնացորդների վերամշակումը, արյան վերամշակումը, մսավուկրային ալյուրի և այլ նյութերի պարարատումը):

դ) հանձնել կոլտնտեսություններին և կոլտնտեսականներին ձրիաբար յերկարատև ոգտագործելու համար՝ չողտագործվող արտադրանքներն ու խոտհարքները, վորոնք պատկանում են արե-տական ու տեղական նշանակություն ունեցող անտառներին և խորհրտնտեսություններին.

է) պարտավորեցնել հողային ու խորհրտնտեսային որգաններին՝ առանց բացառություն, բոլոր կոլտնտեսություններում և խորհրտնտեսություններում կադմակերպել կերի վերամշակումը (հարդի ու արմատապտուղների կտրատելն ու խաշելը, հացահատիկի մանրացումն ու աղալը): Այս նպատակով առաջարկել կոլտնտեսություններին ու խորհրտնտեսություններին՝ ավելի լայն չափով գործադրել ամենապարզ շարժիչները (ջրային ու քամու), ինչպես և լայն ոգտագործել կոլտնտեսային աղացները.

ը) առաջարկել ԽՍՀՄ-ի Հողժողկոմատին և Խորհրտժողկոմատին՝ ավելի լայն ծավալել կերային դաշտագործական մշակույթների և մարգագետնային ու արոտավայրային խոտերի սերմի արտադրությունը, առանձնացնել այդ նպատակով սերմնաբուծական հատուկ խորհրտնտեսություններ ու կոլտնտեսություններ, միևնույն ժամանակ ամրացնելով գոյություն ունեցող մարգագետնային ու արոտավայրային խոտերի սերմնաբուծարանները, ծավալել նոր սերմնաբուծարանների լրացուցիչ ցանց այնպիսի հաշվով, վոր առաջիկա 3—4 տարում ստեղծվի սերմնաբուծական բազա, վորն ապահովի կոլտնտեսությունների ու խորհրտնտեսությունների ամբողջ պահանջը կերաբույսերի սերմացվի նկատմամբ:

Մատանշելով, վոր մի շարք շրջաններում պատշաճ հողատարություն չկա կոլտնտեսականների անձնական անասուններին կերով ապահովելու գործում, համագումարը պարտավորեցնում և շրջանային գործադիր կոմիտեներին, գյուղխորհուրդներին և կոլտնտեսությունների վարչություններին՝ հանրայնացված անասուններին համար կերի պահանջը վորոշելու, խոտհարքներ ու արոտավայրեր հատկացնելու և սխոսացման պլանը սահմանելու, հաշվի առնել նաև կոլտնտեսականների անասունների պահանջը:

8. Համագումարը պարտավորեցնում և ԽՍՀՄ-ի Հողագործություն ժողովրդական Կոմիսարիատին և դաշնակից հանրապետություններին հողագործության ժողովրդական կոմիսարիատներին՝ արմատապես բարելավել անասնապահության անասնաբուծական, արտադրական և գոտեխնիկ սպասարկումը:

Այս նպատակով, համագումարն առաջարկում և ԽՍՀՄ-ի Ծանր Արդյունաբերություն ժողովրդական Կոմիսարիատին, Անտառային ու Մանդի Արդյունաբերության ժողկոմատներին և Հողագործության ժողովրդական Կոմիսարիատին՝ ապահովել անասնաբուծական և անասնաբուծական գործիքների ու ինվենտարի, խտանանիչ միջոցների, կենսաբանական պրեպարատների ու դեղերի արտադրությունն այնպիսի քանակությամբ, վոր լիովին ապահովվի անասնապահության կարիքների բավարարումը:

Առաջարկել ԽՍՀՄ-ի Հողժողկոմատին, Խորհրտժողկոմատին, Ծանր Արդյունաբերության ժողկոմատին և տեղական արդյունաբերության հանրապետական ժողկոմատներին՝ կադմակերպել ինվենտարի արտադրությունը՝ խորհրտնտեսություններում ու կոլտնտեսություններում կաթ ու կաթնամթերք վերամշակելու, պահելու և փոխադրելու, ինչպես և մեքենաների ու ինվենտարի արտադրությունը՝ կերը վերամշակելու համար:

9. Կոլտնտեսային անասնաբուծական ֆերմաների աճումը, յերբ միաժամանակ դալի չափով ավելացել և նրանց անասունների ու թռչունների թիվը, վճարար առաջադրում և անասնապահական ֆերմաներում աշխատանքային պրոցեսները մեքենայացնելու հարցը:

Համագումարը հանձնարարում և ԽՍՀՄ-ի Հողժողկոմատին՝ արդեն իսկ 1935 թվականին ձեռնամուխ լինել արմատացնելու ֆերմաներում աշխատանքի մեքենայացման ամենապարզ ձևերը (կերի վերամշակումն ու անասուններին կերակրելը, ջրելը, շենքերի մաքրելն աղբից և այլն):

10. Աչքի առաջ ունենալով, վոր անհրաժեշտ և լրացնել անասնապահական վորակյալ կադրերի պակասությունը՝ համագումարն առաջարկում և ԽՍՀՄ-ի Հողագործության ժողովրդական Կոմիսարիատին, դաշնակից ու ինքնավար հանրապետությունների ժողկոմիտեներին և յերկրային ու մարդային գործկոմիտեներին, բնդարձակելով հանդերձ անասնաբուծական և անասնաբուծական ԲՈՒՀ-երի ու տեխնիկոմների ցանցը՝ կադմակերպել անասնապահական կադրերի լայն պատրաստումը հենց կոլտնտեսականներից՝ շրջանային կոլտնտեսային դպրոցներում ու հատուկ դասընթացներում, կադմակերպել կոլտնտեսականների մասսայական հեռակա անասնաբուծական ուսուցումը և ապահովել նրանց անասնապահության վերաբերյալ հանրամատչելի գրականու-

թյամբ՝ հատուկ ուշադրություն նվիրելով գրականության հրա-
տարակմանն ազգային լեզուներով:

Խորհուրդների համագումարի վերջումների իրականացման
գործում կարևորագույն նշանակություն է ստանում անաս-
նապահության աշխատանքում իրենց ցույց տված լավագույն
մարդկանց ամրացման հարցը, առանձին ճյուղերում մասնագիտա-
ցած անասնաբուժական նոր կադրերի պատրաստումը՝ սկսած
ընթացիկ հողթռերի աշխատողներից, ֆերմաների վարչե-
ներից մինչև խորհրդային կոլտնտեսությունների ու կոլտնտեսությունների
ստորին աշխատողները:

21. Անասնապահական տնտեսության առաջավոր մարդկանց
փորձն ու նվաճումները լավագույն կերպով ոգտագործելու հա-
մար, կազմակերպել ընթացիկ ու մարդային ցուցադրումներ, ա-
նասնապահական ցուցահանդեսներ, լավագույն անասնապահա-
կան տնտեսությունների մրցություններ:

Համագումարը հանձնարարում է կառավարությունը՝ քննար-
կել համաժողովինական դյուրատնտեսական անասնապահական
ցուցահանդես կազմակերպելու ժամկետի հարցը:

* * *

Կուսակցությունն առաջ է քաշել անասնապահության վե-
րելքի մի նոր, հզոր գործիք՝ պետական պլանը:

Խորհուրդների 7-րդ համագումարը պարտավորեցնում է խոր-
հրդային բոլոր կազմակերպություններին՝ գործարար վոգով
կազմակերպել անասնապահության զարգացման 1935 թ. պլանի
կատարումը և մոբիլիզացիայի յենթարկել այդ պլանի շուրջը կո-
տնտեսականների ու մենատնտեսների ամենալայն մասսաներին:

Հացահատիկային պրոբլեմի լուծումը և վերջին տարիներս
խոշոր սոցիալիստական անասնապահության նոր ձևերի ստեղ-
ծումն անսպառ հնարավորություններ են տալիս անասնապահու-
թյունը զարգացնելու և բարձրացնելու համար: Մեր խնդիրն է՝
ոգտագործել այդ հնարավորությունները՝ ամենակարճ ժամանա-
կամիջոցում անասնապահության պրոբլեմը լուծելու համար, լայն
զարգացնելով սոցմրցումն ու հարվածայնությունը կոլտնտեսական
մասսաների ու խորհրդային բանվորների միջև:

Խորհուրդների համագումարը չի տարակուսում, վոր գյուղի
լավագույն ուժերի միահամուռ աշխատանք կատարելու դեպքում,
այդ խնդիրը պատվով կիրագործվի:

ԽՍՀ Միության Խորհուրդների
VII համագումարի նախագահ՝
Մ. ԿԱԼԻՆԻՆ

ԽՍՀ Միության Խորհուրդների
VII համագումարի քարտուղար՝
Ա. ՅԵՆՈՒԿԻՉԵ

Մոսկվա, Կրեմլ,
1935 թ. փետրվարի 6





Թուրղո՝ խմբագիր՝ Ա. Ղազարյան

Սրբագրիչ՝ Դար. Հակոբյան

Գլավիտի լիտեր № Գ-87

Հրատ. № 187

պատվեր № 140

տիրաժ 2000

Հանձնված է արտադրության փետրվարի 20-ին 1935 թ.

Ստորագրված է ապագրելու փետրվարի 28-ին

Գյուլիբատի տպարան, Յերեան, Նալբանդյան 50

ՀՀ Ազգային գրադարան



NL0199646

21



СОВЕТСКИЙ
ИНСТИТУТ
ИСТОРИИ
И ТЕОРИИ
КУЛЬТУРЫ

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ VII СЪЕЗДА СОВЕТОВ
СОЮЗА С. С. Р.**

по докладам народного комиссара земледелия Союза
С. С. Р. тов. Чернова М. А. и народного комиссара
зерновых и животноводч. совхозов т. Калмановича М. И.
о мероприятиях по укреплению и развитию
животноводства.